«Келісемін»	«Келісілді»	«Қаралды»
Хлебодаровка жалпы орта мектебінің директоры:_____	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары _____	хаттама№ 1 білім беретін ӘБ жетекшісі: _____
А.М.Жарекин	А.Б.Ибраимов	А.К.Амандыков
« »______2023ж	« »______2023ж	«29» тамыз 2023ж

«Шахмат» үйірмесі

Күнтізбелік-тақырыптық жоспар

С.Т.Мардаева

Хлебодаровка ЖОББМ
Пән мұғалімі: С.Т.Мардаева

2023-2024 оқу жылы

Түсінік хат

Бұл бағдарламаны игеру барысында оқушылардың пәнді игеруімен қатар ұжымда жұмыстана білуі қалыптасады.

Қазіргі ақпараттандыру технологиясының кең дамыған кезінде оқушылар үлкен ауқымды ақпараттарды тез қабылдап, сараптап, логикалық қорытындылар жасай білулері керек. Логикалық және жүйелі ойлауды қалыптастыруда шахматтың алатын орны зор. Ол оқушылардың аз уақытта ойларын шоғырландыруына, туған жағдаятты сараптауға және шешім шығаруға үйретеді және алдына қойған мақсатына жетуге, төзімділікке тәрбиелейді.

«Шахмат адамдарды тез ойлатады, шешім қабылдатады және қадам жасатады. Бүгінгі таңда Қазақстанның көптеген балалары спорттың осы түрімен айналысады. Сонымен қатар мектептердің оқу жоспарларына шахмат сабақтары енгізіліп отыр.

Шахмат – екі тұлғаның көрнекі түрде сайысу түрі. Ол бізге адамның шығармашылық дәрежесін анықтауға қажет. Шахмат ойнаушының үнемі жетілуінен, жүйелі түрде дайындық сағаттарын жүргізуден кейін нәтиже күтуге болады. Сонымен қатар шахматты үйретудегі жаттықтырушының шығармашылық деңгейінің жоғары болуы қажет.

Шахмат ойыны – бұл адамның мінез-құлқын өзі басқарумен анықталатын қоғамдық тәжірибиені қалыптастыруға арналған жағдайлар негізіндегі іс-әрекет-тің бір түрі.

Сондықтан, адам баласының дүниетанымы кеңейеді, сөздік қоры, ойлау қабілеті дамиды, білім сауаттылығы математика, физика, химия сияқты пәндерге көп септігін тигізеді. Логикалық ойлау қабілеттерін дамытады.

Бағдарламаның тиімділігі – уақыт талабымен сәйкес. Жеке тұлғаны жетілдіру қиын мәселе болғандықтан, шахматты үйретудің құрылымы мен мазмұны мақсатқа бағытталған мінез қалыптастыруға тәрбиелейді. Сабақтан тыс білім беру жүйесінде шахматты үйрету жүйесі оқушылардың жеке қабілеттіліктерін айқындап, жетілдіре отырып оның тұлға ретінде жалпы жетілуі мен тәрбиесіне бағытталады

Бағдарламаның ерекшелігі балаға даралап білім беруге бағытталғандығында. Ол бағдарламаға енгізілген және екі негізгі бағыт алады. Алдымен әр шахмат ойнаушының тұлғалық ерекшеліктерін ескере отырып тәрбиелеуде, екіншіден әр тәрбиеленушінің өмірге көзқарасы, жағдаяттарды шеше білуі есепке алынады. Баланың жеке қасиеттерін табиғи, физикалық және психологиялық қасиеттерін білуді талап етеді.

Бағдарламаның жаңалығы мұғалімнің сабақтарда қолданатын, балалардың жеке және жалпы логикалық ерекшеліктерін жетілдіретін дидактикалық материалдарын (карточкалар, шахматтық этюдтар және тапсырмалар) әзірлеуінде, зерттеу әдісін қолдануында (шахматтың шығу тарихы туралы рефераттар мен баяндамалар жазуында), мектептің материалдық жағдайын ескере отырып оқу-тақырыптық жоспарын құруда.

Шахмат үйірмесінің жоспары

	Өтілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Өтілетін	мерзімі
1	Қазақстанның көне шахмат тарихы	2 сағ	04.09..23	06.09..23
2	Шахмат ойынының тарихы	2 сағ	11.09..23	13.09..23
3	Шахмат тастары, жүру ережелері	2 сағ	18.09..23	20.09..23
4	Шахмат жазуы	2 сағ	25.09..23	27.09..23
5	Пат немесе тең ойын	2 сағ	02.10..23	04.10.23
6	Фигуралар қозғалысы	2 сағ	09.10.23	11.10.23
7	Ферзі королге қарсы	2 сағ	16.10.23	18.10.23
8	Екі піл королге қарсы	2 сағ	23.10.23	25.10.23
9	Генерал болуын армандайтын жауынгер	2 сағ	06.11.23	08.11.23
10	Шахмат сағаты	2 сағ	13.11.23	15.11.23
11	Тең ойынды ұсыну	2 сағ	20.11.23	22.11.23
12	Мәңгілік шахфигураларды алмастыру	2 сағ	27.11.23	29.11.23
13	Қос ат қорғаныс	2 сағ	04.12.23	06.12.23
14	Ферзі гамбиті	2 сағ	11.12.23	13.12.23
15	Ортодоксаль қорғанысы	2 сағ	18.12.23	20.12.23
16	Славиян қорғанысы	2 сағ	25.12.23	27.12.23
17	Ферзі гамбитіндегі қақпан	2 сағ	08.01.24	10.01.24
18	Қақпанға түсіп қалмау	2 сағ	15.01.24	17.01.24
19	Тактика әдісі	2 сағ	22. 01.24	24.01.24
20	Еліктіру әдісі	2 сағ	29. 01.24	31. 01.24
21	Қос соққы әдісі	2 сағ	05. 02.24	07. 02.24
22	Байлап матау әдісі	2 сағ	12. 02.24	14. 02.24
23	Ашық шабуыл әдісі	2 сағ	19. 02.24	21. 02.24
24	Шалғыту әдісі	2 сағ	26. 02.24	28. 02.24
25	Кеңістікті босату әдісі	2 сағ	04. 03.24	06. 03.24
26	Тосқауыл қою әдісі	2 сағ	11. 03.24	13. 03.24
27	Қорғаушының көзін жою әдісі	2 сағ	18. 03.24	20. 03.24
28	Өтпелі жүріс әдісі	2 сағ	01. 04.24	03. 04.24
29	Жол бөгеу әдісі	2 сағ	08. 04.24	10. 04.24
30	Стратегия	2 сағ	15. 04.24	17. 04.24
31	Күшті және әлсіз нүктелер	2 сағ	22. 04.24	24. 04.24
32	Варианттарды есептеу тәсілі	2 сағ	06. 05.24	08. 05.24
33	Алдын алу немесе сақтық шаралары	2 сағ	13. 05.24	15. 05.24
34	Ойын соңының ерекшеліктері	2 сағ	20. 04.24	22.05.24

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. «Тек кішкентайларға арналған шахмат» И.Г.Сухин
2. «Үйренушілерге арналған шахмат оқулығы» Д.Притчард
3. «Ең ақылды балаларға арналған шахмат жазбалары»И.О.Киров
4. Таңдаулы тапсырмалар жинағы» А.В.Селиванов

Шахмат үйірмесіне қатысатын оқушылардың қауіпсіздік ережелерінің нұсқаулығымен таныстыру беті 2023-2024 оқу жылы

№	Оқушының аты-жөні	І-жарты жылдық	ІІ-жарты жылдық
1	Абдуллаева А	Абд	Абд
2	Қыдыр С	Қыдыр	Қыдыр
3	Халелов С	Хал	Хал
4	Доскалиев М	Дос	Дос
5	Маясаров А	Мая	Мая
6	Арынғазин М	Арын	Арын
7	Қалдықулов Д	Дарх	Дарх
8	Исматзам Р	Рух	Рух
9	Бүркітова У	Бүрк	Бүрк
10	Амандық А	Азат	Азат
11	Орынбай Е	Ертісан	Ертісан
12	Теңелжан Ж	Жандарбек	Жандарб
13	Шамиет Ш	Шұғыла	Шұғыла
14	Қалдықулова М	Майра	Майра
15	Изуладинов Н	Нұразиз	Нұразиз

Шахмат үйірмесіне қатысатын оқушылар тізімі

№	Оқушының аты-жөні	Сыныбы	Мекен-жайы
1	Абдулаева Айару	6-класс	Сарыжар селосы
2	Қыдыр Самал	6-класс	Сарыжар селосы
3	Хамелов Саясат	6- класс	Сарыжар селосы
4	Доскамиев Мейрамб	6- класс	Сарыжар селосы
5	Маясаров Аян	5-класс	Сарыжар селосы
6	Арынғазин Мирас	6- класс	Сарыжар селосы
7	Қалдықулов Дархан	6- класс	Сарыжар селосы
8	Исмағзам Рулан	6- класс	Сарыжар селосы
9	Бүркітова Іңкәр	5-класс	Сарыжар селосы
10	Амандық Азат	3-класс	Сарыжар селосы
11	Орынбай Ержан	2- класс	Сарыжар селосы
12	Теңелжан Жандар	2-класс	Сарыжар селосы
13	Шамит Шұғыла	2-класс	Сарыжар селосы
14	Қалдықулова Мейір	2- класс	Сарыжар селосы
15	Мәуеладинов Н	2-класс	Сарыжар селосы